

ПРЕМІЯ "EURONATUR"-2022 ВРУЧЕНА ЛАУРЕАТАМ У НІМЕЧЧИНІ

13 жовтня 2022 року на урочистій церемонії в замку Майнау на Боденському озері (Німеччина), громадська природоохоронна діячка Антьє Гротус, представниця української Громадської організації "Free Svydovets" із Полтави Аделіна Захарченко та заочно український професор Федір Гамор, спільно отримали премію "EuroNatur".

З промовою на Церемонії вручення Премії, про заслуги цьогорічних Лауреатів та значення їх діяльності для збереження лісів та зменшення негативних наслідків кліматичних змін на планеті, виступив професор, член ради європейського фонду збереження природної спадщини "EuroNatur", професор Ганнес Кнапп.

В зв'язку з відсутністю, через форс-мажорні обставини на Церемонії Федора Гамора, його звернення-промову до учасників церемонії, проголосив Президент фонду, професор Томас Поттхас.

Урочиста Церемонія вручення премій транслювалась у прямому ефірі у Фейсбуці та сайті Фонду.

Цьогорічні лауреати премії з Німеччини та України, зазначається в пресрелізі Фонду "EuroNatur", в найважчих умовах борються проти знищення лісів на нашому континенті.

<https://data.euronatur.org/index.php/s/m61kyq9LmtXBRh4>

Текст виступу Ф.Д.Гамора 13 жовтня 2022 року на острові Майнау (Німеччина) на церемонії вручення премії «EuroNatur»

Вельмишановний пане Президенте,

пане професоре Томас Поттхас!

Вельмишановні пані і панове!

Насамперед хочу щиро подякувати Вам та Раді престижної європейської премії «EuroNatur» та професору Ганнесу Кнаппу, за високу оцінку моєї скромної праці із захисту української природи та сталого розвитку.

Це не тільки для мене висока честь і гордість, але й для України, яку тут ми представляємо у важкі часи жорстокої російської військової агресії проти нашого миролюбивого народу.

Для нас є престижним і той факт, що серед нагороджених цією Премією у 2003 та 2004 роках, були й Лауреати Нобелівської премії Президенти Радянського Союзу Михайло Горбачов та Південноафриканської республіки Нельсон Мандела.

Користуючись нагодою, хотів би коротко зауважити, що за 35 років моєї нелегкої природоохоронної діяльності, завдяки порозумінню та підтримці багатьох українських та іноземних екологів, ентузіастів-однодумців із наукових установ, органів державної влади, територіальних громад, господарських структур та трудового колективу заповідника, я старався вносити посильний внесок у справу збереження та популяризацію унікальних природних й культурних цінностей та сталого розвитку в Карпатському регіоні. В результаті, крім усього іншого, нам вдалось домогтись прийняття цілого ряду законів України, рішень президента та уряду України спрямованих на розв'язання цих проблем.

Чимало зусиль докладено до створення Карпатського біосферного заповідника, який зараз репрезентує в Міжнародній мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО Карпатський регіон і п'ять разів, за зразковий менеджмент, нагороджений Європейським дипломом для природоохоронних територій.

При жорсткому протистоянні лісорубів, корумпованих чиновників, браконьєрів, особистих погрозах та політичних репресіях, на підставі розроблених нами матеріалів, за останні роки, нам вдалось домогтись прийняття п'ятьох указів Президента України та урядових постанов із розширення території Карпатського заповідника із 12,6 до 66.4 тисяч гектарів.

Надзвичайно важливо також, що завдяки нашій ініціативі, в кінці 2006 року, після напруженої підготовчої роботи наукових колективів українського Карпатського біосферного заповідника та словацького Зволеньського технічного університета,

підготовлено та занесено українсько-словацьку номінацію "Букові праліси Карпат" до Списку об'єктів Всесвітньої природної спадщини.

Це стало можливим завдяки активній природоохоронній позиції та фундаментальним дослідженням плеяди українських та зарубіжних вчених, представників різних епох, у першу чергу професорів Алоїса Златніка (Чехія), Штефана Корпеля, Івана Волощука та Вільяма Піхлера (Словаччина), Василя Комендаря, Степана Стойка та Василя Парпана (Україна), Маріо Броджі і Бригітти Коммармот (Швейцарія) та інших.

У 2011, 2017 та 2021 роках, завдяки насамперед фундаментальним дослідженням, великому ентузіазму та наполегливості німецьких професорів Ганнеса Кнаппа, Гарольда Плахтера, Петера Шмідта, Лемберта Еске, П'єра Ібіша, керівників підрозділів німецького міністерства захисту довкілля та Агенства охорони природи Ельзи Нікель, Хайке Брітц, Барбари Енгельс та багатьох інших європейських науковців та природоохоронців, українсько-словацьку номінацію "Букові праліси Карпат" розширено і перейменовано спочатку на "Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини", а потім на "Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи (Ancient and Primeval Beech Forests of the Carpathians and Other Regions in Europe).

В результаті, зараз цей Об'єкт розташований на територіях 18 європейських країн (Албанія, Австрія, Бельгія, Болгарія, Боснія та Герцеговина, Італія, Іспанія, Німеччина, Північна Македонія, Польща, Румунія, Словаччина, Словенія, Україна, Франція, Хорватія, Чехія та Швейцарія).

На думку експертів, ця номінація на світовому рівні стала надзвичайно цінною як взірць недоторканих комплексів помірних широколистяних лісів. Вона репрезентує найбільш завершені й повні екологічні моделі, де відображено процеси, що відбуваються в чистих букових лісостанах за різноманітних природно-кліматичних умов. Це воістину безцінний генофонд бука лісового (*Fagus sylvatica*) та ряду інших видів, що приурочені до його ареалу.

Шановні колеги!

Україна переживає надзвичайно важку, кровопролитну широкомасштабну агресію Росії. Зараз десятки тисяч загиблих і поранених цивільних та військових, знищені вщент сотні міст і сіл, небаченою після другої світової війни є міграційна криза, в результаті якої в числі біженців та тимчасово переселених опинилось, за різними оцінками, біля п'ятнадцяти мільйонів українських громадян, економічні збитки сягають сотень мільярдів доларів.

Планетарну загрозу становить ядерний шантаж Росії та захоплення Запоріжської атомної станції.

Надзвичайно великої шкоди війна завдає й українській природі. Так, під окупацією перебувають 8 українських заповідників та 12 національних парків, які російські загарбники топчуть танками та іншою технікою. Тут гине все живе, вирубуються та нищаться пожежами унікальні ліси та степи.

Знищено безліч рідкісних екосистем, рослин, диких тварин та птахів.

Через обмежене фінансування, мобілізацію багатьох людей та техніки на фронт, систематичні ракетні обстріли та повітряні тривоги, навіть у найвіддаленіших населених пунктах (зокрема і місті Рахів на румунському кордоні) страждають і багато інших природоохоронних територій поза межами безпосередніх військових дій.

Загалом Україна, яка чинить опір російській агресії, переживає велику гуманітарну катастрофу.

Ще раз дякую за високу європейську відзнаку, яка безумовно приверне увагу громадськості не тільки до проблем збереження унікальних природних й культурних цінностей та сталого розвитку, але й сприятиме активізації допомоги Україні, для перемоги над Росією та визволенню окупованих територій.

Маємо також великі надії, що Європейський фонд «EuroNatur», розгляне можливість розробки проектів та передбачить фінансову допомогу для збереження незайманих

природних і екологічно цінних культурних ландшафтів в зоні розташування Карпатського біосферного заповідника та сприятиме сталому розвитку цього регіону – у гармонії з природою.

В результаті буде налагоджена співпраця з регіональними партнерськими організаціями на місцях та підтримка партнерів у зонах проекту EuroNatur, щоб вони самі могли ефективно захистити свою природу.

Федір Гамор,
заступник директора Карпатського біосферного заповідника,
професор

This year's award winners

euRONATUR

IN RECOGNITION OF THEIR OUTSTANDING ENGAGEMENT FOR
THE PROTECTION OF NATURE AND ENVIRONMENT,
IN PARTICULAR FOR THE PROTECTION OF OUR EUROPEAN FORESTS
THE EURONATUR FOUNDATION AWARDS THE

EURONATUR AWARD 2022

TO

ANTJE GROTHUS
PROF. DR. FEDIR HAMOR
AND THE NGO FREE SVYDOVETS

Mainau Island, 13 October 2022

euRONATUR STIFTUNG

Prof. Dr. Thomas Potthast
President of the EuroNatur Foundation

